

Segerdagen på Vormsö.

Minister Maddisoo närvar.

Segerdagen firades även i år under högtidliga former och med stor anslutning av öns befolkning som sig bör. Det var högmässa i kyrkan på förmiddagen samt konfirmation. Vid högmässan medverkade den estniska kören under herr Vili-peres ledning med körsång, och herr Jänes och Aspelin med var sitt solosångnummer.

Senare på kvällen samma dag samlades man till högtidlighet vid minnesstenen över de i frihetskriget fallna. Skolläraren Haikonen hälsade de närvarande välkomna och påminde med några ord om dagens stora betydelse samt nedlagde en krans. Därefter tog biträdande minister Maddisoo till orda, han frambar en hälsning till Vormsöborna och kunde med glädje konstatera att den svenska minneriteten alltid fullgjort sin plikt som medborgare i Estland.

Efter ett sångnummer av den estniska kören och tal av herr Jänes tog den gamle veteranen Johan Hörnström från Kärrslätt till orda och sade på enkelt men gripande sätt följande: "Jag påminner om de tider som varit, när Estlands folk låg under främmande herrevälde. Vi ester och svenskar ha lidit under samma tryck, under tiden då det var påbjudet att ryska språket inte blott skulle läras i våra skolor, utan fick vara själva undervisnings-språket. Av erfarenhet veta esterna vad detta betyder, må de nu också låta oss svenskar behåll vad som oss är kärt —

vårt modersmål. När det gällde att kämpa för Estlands frihet, då tågade våra söner ut i täta led jämsides med esterna. Många ha fallit i kampen för fädernaslandet frihet. — Segerdagen som vi i dag fira vill påminna oss om hjältedåd, som utförts av män vilka ej själva fått uppleva friheten. Nu är landet fritt, och vi tacka Gud för det. Segerdagen påminner oss vidare, om de förpliktelser mot fosterlandet som friheten medfört. Vi svenkar och ester måste vara som en man då det gäller att värna landet. Må vårt land växa till, bli bättre, rikare och lyckligare år från år!"

Efter ytterliga anföranden av kommunalordföranden J. Landman samt prosten Hj. Pöhl slutade högtidligheten med "Vår Gud är oss en väldig borg."

Ännu var inte segerdagens program slut, utan man samlades än en gång för att bevittna det ögonblick då den traditionella midsommarelden tändes medels den fackla som Riks-äldsten, hade sänt ut. Det var rapport och Riksäldsten budskap till landets befolkning upplästes, varefter de unga samlades till en stunds lekar kring midsommarelden och de äldre började draga sig hemåt.

Fridolin.

.....
 Ärade prenumeranter uppmanas vänligen insända prenumerationsavgifterna på *Kustbon* för andra halvår, ävensom de ännu obetalda avgifterna för första halvår.

Red.

Franco går åter till anfall vid Madrid.

Efter att ha erövat Bilbao, synes Francotrupporna åter ämnat ta itu med Madridfronten, där de angrepp på trenne olika platser med stor våldsamhet, medan en stor avdelning stora bombmaskiner flögo in över staden och nedkastade ett regn av bomber, som anställde stora skador och krävde många offer.

Francotrupporns viktigaste mål synes vara fronten söder om Madrid vid Jaramafloeden, där de ånyo söka avskära förbindelsen mellan Madrid och Valencia. På ett ställe påstå Francotrupporna att de nu endast stå 8 km. från den viktiga Valenciavägen, som de nu kunna nå med sitt tunga artilleri.

Francotrupporna satte vidare in ett angrepp vid Estremaduravägen vid Toledo. Denna stad har under längre tid hotats av regeringstrupporna och rebellerna försöka nu tränga regeringstrupporna tillbaka.

Tredje angreppspunkten var nordväst om Madrid i provinsen Avila, där regeringstrupporna någon tid hotat Segovia och därmed skapat en farlig ställning för Francotrupporna längs hela Guadarrama-fronten. På denna punkt ägde de häftigaste striderna rum.

Rebellerna fortsätta striden mellan Bilbao och Santander, där de erövrade en sprängämnesfabrik i Magdalena de San Fuentes, som de retirerade baskerna icke hunno spränga i luften.

Målning med kalkfärg.

Det rekommenderas att med kalkfärg måla stuckade ytor, emedan kalkfärgen kemiskt för- enar sig med den stuckade ytan. Vid beredning av kalkfärg kunna ej alla färgämnen utan enbart kalkfasta, såsom ockra, umbra, flertalet mineralfärger o. s. v. användas.

Vid målning med kalkfärg är arbetsordningen följande: 1) ytans förberedning, 2) kalkfärgens beredning och 3) målning.

1) Ytans förberedning.

Förberedning av omålad yta vid färskt stuckade ytor kräva inga som helst förarbeten. Efter att väggen stuckats rekommenderas omedelbar målning.

Stuckad yta, som stått omålad, rengöres från damm, mögel, mossa o. d. Vid förekomst av genomträngande grönt mögel bör sakkunnig anlitas. Väggen tvättas med vatten och väggborste. I stucken förekommande springor och hål utvidgas, fuktas omsorgsfullt med vatten medelst en pensel, fyllas med stuck eller följande blandning: 3 liter grötartad släckt kalk, 2 kg byggnadsgips, 20 liter sand och vatten efter behov.

Efter reparationen slätes väggen med slätbräde.

Vid förberedning av tidigare målad yta för målning med kalkfärg erfordras, att ojämna, tjockare färgskikt borthackas och lösa färgskikt avlägsnas med stålspatel. Likaså böra damm, mögel och mossa avlägsnas från väggytan. Springor och hål i stuckytan repareras med stuckblandning på ovannämnt sätt. Före påstrykning av kalkfärgen grundmålas ytan, som skall målas, med en blandning, bestående av 2,5 liter grötartad släckt kalk, 200 gr byggnadsgips, 2,5 liter sand och vatten efter behov.

2) Beredning av kalkfärg.

Den till beredning av kalkfärg erforderliga grötartade släckta kalken bör stå, blandad med vatten, minst 2 veckor. 1 kilogram osläckt kalk ger en liter

N. U. F:arna på utfärd.

Den 23 dennes kl. 6 på morgonen startade S. O. V:s ungdomsavdelning "Nuckö Ungdomsförening" med motorbåt

grötartad släckt kalk. Under denna tid släckas alla finare kalkstycken. De osläckta kalkpartiklarna slå färgen lös från väggen eller göra färgskiktet genom regnets inverkan fläckigt. Vid beredning av kalkfärg tages pr 3 liter grötartad släckt kalk 7 liter vatten, var till vid behov nödigt färgämne tillsättes. Färgämnet bör dessförinnan blandas med vatten. Torra färgämnen få ej tillsättas kalkblandningen, emedan färgen ej helt upplöses och vid målning ger en strimmig och fläckig yta. Vid tillsättning av svart färgämne till kalken rekommenderas att dessförinnan blanda färgen i brännsprit. Iakttagas bör, att kalkfärg ej kan beredas i starka mörka toner, emedan för erhållande av en hållbar färg kalken icke får innehålla över 15% färgämnen. Likaledes bör iakttagas, att kalkfärgen ej vore för tjock, då detta försvårar färgens jämn påstrykning å väggen.

3) **Målning.** Emedan kalken för förening med i luften befintlig kolsyregas kräver en viss tid för att bliva ett fast bindeämne, erfordras, att kalkfärgen ej torkar för fort. För detta ändamål fuktas den målade ytan med vatten eller utföres målningen vid kylig väderlek. I allmänhet rekommenderas därför, att målningsarbeten med kalkfärg utföras tidigt på våren, emedan husväggarna och luften då innehålla större fuktighet.

Väggytans målning med kalkfärg försiggår antingen med en stor pensel, väggborste eller med lämplig spruts. Härvid bör tillses, att ej några torra eller obestrukna ställen lämnas emellan. Vid målning med spruta bör färgen silas genom sil nr. 30 och därefter hållas i sprutan.

För erkällande av jämn färgyta målas väggarna vanligen två gånger.

från Österby brygga för att göra ett kort besök hos de längs kusten boende svenskskarna. Under fröjd och gammal gick färden via Haapsalu med kurs på Odinsholm. Efter en c:a 3¹/₂-timmars båtresa gjordes "strandhugg" på den ovannämnda ön. Då tiden var mycket begränsad kunde uppehållet inte bli allt för långt. Några körsånger sjöngos och N. U. F:arna styrde sin kos på Korkis. Efter en 3¹/₂ timmars resa till, i strålände sommarsolskensväder landstego vi i Korkis, där ett parhundra personer samlats på stranden för att hälsa N. U. F:arna välkomna. Det var nämligen en stor upplevelse för såväl korkishor som nucköbor, ty det var det första större svenskhets besök som gjorts på denna plats. Sedan det talats, sjungits lektis och druckits härligt kaffe med förstklassiga bakverk, var avskedsstunden inne, och en myllrande folkmassa stod och vinkade farväl, när båten började glida mot Rågöarna. Efter en halvtimme var resans slutpunkt således nådd. Det var bara att bege sig till midsommar elden, som skulle tändas efter en kvart, och där en hälsning från Riksälsten upplästes av skolföreståndaren Johannes Pöhl. Följande dag började rågöbornas stora folkfest, till vilken en mycket talrik publik hade infunnit sig från nära och fjärran. Festprogrammet, som upptog körsång, tal, orkestermusik, bygdemålsberättelse, skådespel och rågöfolkdanser var lyckat i högsta grad. Efter programmet följde svängom till tonerna av Rågö och Paldiski förenade tjugomanna hornorkester. Slutligen följde ännu ett litet vänskaps samkväm mellan rågöbor och nucköbor där många varma vänskapsband knöts. Kl. 12 på natten togs ett rörande avsked, och nucköborna styrde sin kosa tillbaka mot Haapsalu och Österby, dit båten anlände efter en 7¹/₂ timmarsfärd kl. 1/2 8 på morgonen den 25 dennes.

Resan var anordnad gratis för alla förenings medlemmar; kostnaderna drogs av Nuckö Ungdomsförenings kassa och rågöbor gemensamt.

Odinsholm.

Något mer än 70-tal Vormsöbor med själaherden Hj. Pöhl i spetsen gjorde söndagen den 27 juni utflykt till Odinsholm. Man hade farit den 4 timmar långa sjövägen i så vällovligt syfte som att hälsa på blodsfränderna odinsholmsborna, titta på deras ö, och stifta bekantskap.

Kapellet på Odinsholm kunde inte rymma flera — när Vormsö kyrkokör under J. Ahlros ledning stämde upp "Hur ljuvt det är att komma" — än alla de besökande och en stor del av öbefolkningen, som voro samlade till gudstjänst. Dagens högmässotext "Det stora fiskafänget" kunde inte ha en mera andäktigt åhörarskara än den, som var församlad i helgedomen. Med lika stort intress åhörde man de solosånger som sjöngos av A. Aspelin och den hälsning och det tal red. V. Vall från Sverige framförde.

Man är gästfri på „Vånback“ som Odinsholm kallas av innevånarna själva. Torsken smakade bra och kaffet var utmärkt. Men varför skulle man vara snål när havet den sista tiden visat större givmildhet än man varit vanvid de föregående åren. Torsken har återvänt till ön.

Tager man ön i betraktande

uppifrån fyrtornet finner man att den till största delen består av grusåsar som löpa i nordvästlig riktning. Mellan åsarna finner man dock små dalar där marken är uppodlad och där potatis och råg trivs bra. Ett par lövskogsdungar finns på ön, men de ha det svårt med alla vindar som svepa över, och rötterna vilja inte riktigt få fäste.

Man blir lite vemodig när man stannar inför nio grushögar, alldeles invid stranden på öns västra sida, som utgöra gravplatsen över de stupade från krigsskeppet Magdeburg som 1914 under tjocka stötte på och blev vrak alldeles invid stranden av ön. Den tyska inskripten på granitbloket önskar hjältarna en mjuk vila i främmande jord, vilket må vara förunnat dem i öns vackra fina grus.

Men vi få inte stanna alltför länge, en titt på skolan som långt ifrån lyser i sin röda färg med vita knutar och flaggan vajande för den friska västanbrisen som tecken på att ön har främmande. Så marschen ned till hamnen, fasta handtryckningar och ömsesidigt tack och småningom försvinner ön i havet, men därbortom vet man dock att det lever ett folk som är trogna medborgare och goda svenskar.

Vormsö.

Midsommardagen höllo öns söndagsskolor sin gemensamma söndagsskolfest vid kyrkan. Bortåt 400 barn voro samlade, var och en skola med sin flagga eller standar. Till barnen och de äldre framförde redaktör V. Vall i väl valda ord en hälsning från Sverige och svenkarna. Alla barn fingo var sin påse med gotter och man riktigt såg vilken glädje de kände däröver.

I övrigt hos sommaren kommit till Vormsö. Man märker det av de turister som varje år besöka ön. Än har det inte kommit så många som det brukas vara, men man hoppas att det blir mera under juli månad. Ett nytt pensionat har kommit till i det att herr Rosenblad har gjort i ordning sin stora byggnad för detta ändamål.

Skolhuset som kommunen i fjol började bygga hoppas man få färdigt så långt att skolarbetet kan börja i de nya lokalerna.

Skördan tycks bli god i år på ön, den har inte i år lidit av den torka som där alltid brukar vara på försommaren. Rågen är så vacker som den inte varit på många år och gräset som skall bli hö har mått gott av värmen och regnet.

Mollberg besöker Rågö.

God dag, god dag Mollberg. "God dag god dag". — "Nå, var har bror Mollberg hållit hus, det är länge, sen jag sist träffade Dig?" — "Ja, ser Du, jag har varit ute på Rågöarna nu en tid för att ta igen mig lite." "Jasså, då har Du förstås en hel del nytt att komma med, eller hur?" — "Ja, de måste jag verkligen säga. Öns utseende har förändrats så mycket, att jag inte i början kände igen mig." — "Vad i all världen har då skett där?" — "Ja, ser Du, den röda färgen har gjort underverk. På en tid av c:a två veckor hade hela Stor-byn på Lilla Rågö, så när som på tre bondgårdar, blivit målade med rödfärg: fönsterkanter och knutar vita. Jag blev alldeles

förvånad, ty jag kunde inte förstå, hur en så hastig förändring hade kunnat komma till stånd. Men jag fick förklaringen: Hemförsköning-kommittén, det var den, som gick i spetsen för arbetet. Och när en bondgård blev målad, ville den andra inte vara sämre och så gick det undan för undan. Det är billigt och bra, sades det, och det höll jag med om. Det har gått fort undan och kommer det att fortsätta med samma fart, äro alla bondgårdar röda med vita knutar och fönsterkanter till nästa vår. Även i de andra byarna på öarna såg jag här och var den röda färgen skymta fram mellan de gröna trädskronorna." — "Det var verkligen roligt att höra, att rågöborna föregå med gott exempel." — "Ja, det är

sant, och jag vill säga Dig, att det inte är på rödmålningens område ensamt, som rågöborna stå i spetsen, utan deras handlingskraft och egenskaper framträda även på många andra områden. Som exempel vill jag bara nämna den senaste stora militärmanövern till sjöss, där även Rågö frivilliga marinskyddskår deltog med c:a 30 man och fyra motorbåtar. Det var ett rörande avskedstal, som hölls till rågöborna av marinofficerarna, när manövern var över och motorbåtarna lågo färdiga för start hemåt. Det var sakkännedom och handlingskraft som visade sig i deras arbete." — "Ja måtte aibofolken få ny kraft och mod till fortsatt arbete.

Glunten.

Sandler och Kollontay

flyga tillsammans till Moskva.

Sveriges utrikesminister Sandler anträder torsdagen den 8 juli sin resa till Moskva. Excel-lensen anlitar som bekant med förkärlek flyget vid sina dip-lomatiska rundturer, och även denna gång kommer han, att färdas genom luften, nämligen med den nya svenska flyglin-jen. Det väntas att Sovjets mi-nister i Stockholm madame Kollontay skall följa med på samma tur för att närvara vid utrikesministermötet i Moskva. Även Aero transports chef kap-ten Florman deltar i den ce-lebra flygningen.

Hr. Sandler stannar ett par dagar i den ryska huvudsta-den. Hans kollega Litvinov har nämligen gjort upp ett pro-gram i samma frikostiga stil som när finske utrikesministern Holsti förra året kom på besök. De svenska gästerna göra se-dan även återresan pr flyg.

✱ **Världen runt.** ✱

17 ingenjörer och högre äm-betsmän ha anhållits i Lenin-grad för sabotage.

✱

Franska börser och varu-marknader stängas fr. o. m. den 29 juni.

✱

Nära 500 personer ha häk-tats i Ural misstänkta för spio-nage inom krigsindustrien.

✱

De sovjetryska flygarna, som från Moskva över Nordpolen flugit till Amerika, mottogs på måndagen av president Roose-velt i Vita huset.

✱

Vid nordöstra kusten av Ko-rea har en stor fiskeflotta rå-krat ut för en orkan. Över 200 båtar saknas.

✱

Sovjetunionens centrala exe-kutivkommitté har beslutat för-läna de 45 deltagarna i polex-peditionen ordnar eller andra hedersutmärkelser, varjämte de erhållit penningbelöningar, va-rierande mellan 25.000 och 5.000 rubel.

41 dödsoffer för värmebölja.

Mellersta västern från Texas till de stora sjöarna har hem-sökts av årets första värme-bölja. Temperaturer på över 42 grader Celcius ha uppmätts. Under de tre senaste dagarna ha 41 personer avlidit till följd av värmeslag, därav åtta i Chi-cago. Värmeböljan rör sig åt öster, och man tror att den kommer att kräva ytterligare ett stort antal offer.

Japan sätter hårt mot hårt vid Amurfloden.

Från Hsinking meddelas att japansk-mandsjuriska trupper koncentrerats i närheten av Konstantinovski. Man tror att de med våld ämna återta de öar i Amurfloden, som ryska trupper ockuperade den 19 juni. På officiellt håll har det gått ett rykte att dessa trupper re-dan utrymt öarna, men detta har dementerats av militärmyndigheterna.

Tyska krigsfartyg hem från Spanien.

Flera av de tyska krigsfar-tyg, som deltagit i den spanska kustkontrollen, äro nu på åter-väg till Tyskland. Från Dover observerade man i eftermiddag de två tyska kryssarna Köln och Leipzig, vilka jämte fyra jagare höllo kurs i östlig rikt-ning. Från kusten vid Devons-hire observerade man även en tysk u-båt, som också höll kurs mot Nordsjön.

Bästa drivkraft för fartyg

av alla slag är

Marin- J. M. June-
motor Munktel

A.-B. JÖNKÖPINGS MOTORFABRIK

el 197, 8 7 — JÖNKÖPING — Telegr. Moto.

E. W. JUST

Blekeri-Färgeri-Merserisation

Tel. 1 48 BORÅS 21 48

Prima PORTLAND CEMENT

från

A/B Gullhögens Bruk, Skövde.

Utgivare:

Svenska Odlingens Vänner

Redaktion:

M. Westerblom, ansvarig red

A. Stahl.

N. Blees.

A. Aspelin.

Rütli 3, Tallinn.

Tel. 470-08.

Prenumerationspris:

Inrikes

Utlandet

1 år Ekr 2:— 1 år Ekr. 4:—

1/2 „ „ 1:— 1/2 „ „ 2:—

OTTO JANSSONS SKOFABRIK

Jakobsdal JÖNKÖPING Telefon 23

Randsyddas skodon, Mans- och Goss kodon. Slitstarka. Goda passformer.

Efterfråga J—sons skodon. Bör finnas i alla välsorterade affärer.

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt

Norrköping. Tel. 1249.

Utför kemiska analyser och provtagningar. Inneh: Civiling. John Wanselin, stadskemist.

Glöm ej

att Ni inbesparar 20% av arbetstiden om Ni använder

ORSA vedsåglblad

Efterfråga dessa i närmaste järnaffär

Tillv: **A/B ORSA Såglbladsfabrik,**

Ensamförsäljare:

Birger Olssons Järnhandel, Orsa.

Tel. Namnanrop. Telegramadress: Järnbirger.

GEFLE NYA STUVERIAKTIEBOLAG

Gävle

Medlem av Norrlands Stuvareförb.

Telegramadr.: Stowing. Tel. 277.

• GEFLE MANUFAKTUR A.-B.

STRÖMSBRÖ

Utmärkta garner för fiskeriändamål

REKOMMENDERAS.

A.-B. GESTRIKLANDS YLLEFABRIK

JÄRBO

FILTAR VADMAL SPORTTYGER

Kinnaströms Väveri A.-B. Kinna

Randiga och rutiga bomullstyger Bomullsflanell, Crepe-Frottéer, Poplin Silkesblustyg Zefyr, Bolstervar, Cover. — Coat. Jacquardbolster Kadettyg, Möbelyg.